

кими темпами розробляються зручні в застосуванні кодовані комп'ютерні програми, якими часто користуються особи, що займаються розповсюдженням дитячої порнографії.

Сьогодні однозначно можна сказати, що ні держави, ні інші міжнародні спеціалізовані інституції не можуть самостійно боротися в повній мірі з тими викликами, які постали у зв'язку із розвитком мережі Інтернет. До них, в першу чергу, слід віднести й поширення в Інтернеті дитячої порнографії, що є свідченням потреби співпраці держав і громадянського суспільства в пошуку вирішення даних викликів та вироблення міжнародних стандартів у зазначеній сфері [1].

**Список використаних джерел:**

1. Плахотнюк Н. В. Міжнародно-правові аспекти боротьби з торгівлею жінками та дітьми: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. К. 2002. 219 с.

*Одержано 30.10.2017*

**УДК 342.98:343.43**

**Ольга Миколаївна МЕРДОВА,**

*кандидат юридичних наук, завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін Донецького юридичного інституту МВС України*

**РОЛЬ ДЕПАРТАМЕНТУ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ**

Проблема протидії торгівлі людьми в останні роки привертає велику увагу державних органів всіх рівнів, зокрема, правоохоронних органів, неурядових громадських організацій та всіх небайдужих до цього негативного явища сьогодення.

Протягом останніх десятиріч зусилля розбудови спроможності у боротьбі з торгівлею людьми скеровувалися майже виключно до спеціалізованих підрозділів органів внутрішніх справ. Так, у системі Міністерства внутрішніх справ України ще з 2000-х років почали створюватися перші спеціалізовані підрозділи, діяльність яких полягала у протидії торгівлі людьми, що передбачалося державною Комплексною програмою дій із запобігання торгівлі жінками та дітьми на 1999-2001рр, а на сьогодні це підрозділи боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми. Однак, казати про те, що тільки ці підрозділи повинні протидіяти цьому негативному явищу, є безпідставним. У протидії торгівлі людьми повинен застосовуватися комплексний підхід із застосуванням всіх можливих сил і засобів, який передбачає попередження торгівлі людьми, переслідування осіб, які вчиняють такі злочини

або сприяють їх вчиненню, а також зміцнення захисту постраждалих. Отже, цілком доречно стверджувати про певну роль у боротьбі з торгівлею людьми всіх підрозділів Національної поліції.

На сьогоднішній день роль Департаменту превентивної діяльності Національної поліції у протидії торгівлі людьми полягає у реалізації поліцейської превенції, яка здійснюється шляхом виявлення, попередження, недопущення і припинення злочинів, що готуються, виявлення і проведення необхідної роботи з особами, схильними до скоєння таких злочинів, наданні допомоги спеціалізованим підрозділам поліції у розслідуванні злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми, розшуку і затриманні злочинців, здійсненні юрисдикційної діяльності.

Слід відзначити, що практичні працівники поліції наголошують на тому, що доволі часто при виявленні злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми, які відзначаються підвищеною латентністю, ключову роль відіграють поліцейські, які працюють «на землі» і є найбільш наближеними до населення – служба дільничних офіцерів поліції, за умов належного виконання її працівниками повсякденних обов'язків на адміністративній дільниці, вмілого використання своїх зв'язків. Дільничні офіцери поліції мають можливість, як ніхто інший, виявляти осіб, що мають відношення до вчинення злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми, та своєчасно інформувати зацікавлені спеціалізовані підрозділи поліції, а також вживати у встановленому порядку і в межах своєї компетенції заходи з протидії зазначеній категорії злочинів. Саме ці підрозділи, враховуючи їх максимальне наближення до населення, мають змогу здійснювати оцінку імовірності потрапляння осіб із уразливих категорій населення у ситуації пов'язані із торгівлею людьми. Особливу увагу дільничні офіцери поліції приділяють здійсненню індивідуально-профілактичній роботі з особами, які були засуджені за вчинення торгівлі людьми за ст. 149 КК України, та з особами, що були причетні до зазначеної категорії злочинів.

Особливу роль у попередженні злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми, щодо неповнолітніх осіб відводиться підрозділам ювенальної превенції, працівники яких здійснюють комплекс заходів серед неповнолітніх у питаннях недопущення фактів їх експлуатації, а також виявлення осіб, які вчиняють відносно неповнолітніх, злочини передбачені ст. 149 КК України.

Недостатня або викривлена поінформованість населення про причини торгівлі людьми та про те, яким чином убезпечити себе від потрапляння до тенет торгівців людьми, є одним із важливих чинників поширення цього явища. Через підвищення поінформованості населення про можливі небезпеки та шляхи їх уникнення працівники Департаменту превентивної діяльності Національної поліції суттєво впливають на зменшення таких ризиків. Така превентивна робота здійснюється із застосуванням різних форм:

- поширення листівок, брошур та інших інформаційних матеріалів серед громадян, які входять до групи ризику;
- проведення бесід з громадянами, які планують виїзд за кордон чи до інших регіонів України з різних причин, особливо у пошуках роботи;
- проведення лекцій для різних категорій громадян із залученням спеціально підготовлених фахівців, у тому числі з неурядових організацій;
- звернення до громадськості через засоби масової інформації (газети, радіо, телебачення) [1, с. 25].

Підсумовуючи зазначу, що на сьогоднішній день вкрай актуальними питаннями є удосконалення нормативно-правової основи превентивної діяльності як підрозділів Національної поліції, так й інших правоохоронних структур, а також створення оптимальної системи науково-методичного і інформаційного забезпечення превентивної діяльності у сфері протидії торгівлі людьми, адаптованої до особливостей сьогодення, пов'язаних з існуванням збройного конфлікту на сході нашої країни.

**Список використаних джерел:**

1. Протидія торгівлі людьми : посібник для дільничних інспекторів міліції. К., 2012. 40 с.

*Одержано 25.10.2017*